

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 8 kwietnia 1968 r.

w sprawie warunków ogólnych, naukowych i zawodowych, jakim powinny odpowiadać osoby mające wykonywać czynności mierniczego górniczego, geologa górniczego i asystenta mierniczego górniczego.

Na podstawie art. 105 dekretu z dnia 6 maja 1953 r. — Prawo górnicze (Dz. U. z 1961 r. Nr 23, poz. 113) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Rozporządzenie ustala warunki ogólne, naukowe i zawodowe, jakim powinny odpowiadać osoby mające wykonywać czynności:

- 1) mierniczego górniczego,
- 2) geologa górniczego:
 - a) w podziemnych zakładach górniczych,
 - b) w odkrywkowych zakładach górniczych,
 - c) w zakładach górniczych wydobywających kopaliny w stanie płynnym i gazowym sposobem otworów wiertniczych lub z innych ujęć,
- 3) asystenta mierniczego górniczego:
 - a) we wszystkich zakładach górniczych niezależnie od sposobu eksploatacji złoża kopaliny,
 - b) w odkrywkowych zakładach górniczych oraz w zakładach górniczych wydobywających kopaliny w stanie płynnym i gazowym sposobem otworów wiertniczych lub z innych ujęć.

2. Geolog górniczy posiadający uprawnienia do wykonywania czynności w podziemnych zakładach górniczych

uprawniony jest także do wykonywania czynności w odkrywkowych zakładach górniczych.

§ 2. Czynności mierniczego górniczego, geologa górniczego lub asystenta mierniczego górniczego może wykonywać osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie, korzysta w pełni z praw publicznych i obywatelskich praw honorowych oraz włada biegle językiem polskim w słowie i piśmie,
- 2) spełnia warunki naukowe i zawodowe określone w rozporządzeniu oraz wykazała posiadanie niezbędnych fachowych wiadomości i obowiązujących przepisów przez złożenie z pomyślnym wynikiem egzaminu przed komisją ustanowioną przy Wyższym Urzędzie Górniczym,
- 3) została wpisana do rejestru mierniczych górnicznych, geologów górnicznych i asystentów mierniczego górniczego.

§ 3. 1. Warunki naukowe obejmują ukończenie studiów stwierdzone odpowiednim dyplomem lub świadectwem określonym w rozporządzeniu.

2. Warunki zawodowe obejmują praktykę w górniczej służbie mierniczo-geologicznej, określoną co do zakresu i czasu trwania w § 4, 5 i 6, odbytą po uzyskaniu dyplomu lub świadectwa.

3. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego może na poczet praktyki zawodowej określonej w ust. 2 zaliczyć w całości lub w części praktykę odbytą przed uzyskaniem dyplomu lub świadectwa.

4. Do okresu praktyki nie wlicza się przerw w pracy, trwających powyżej trzech miesięcy.

Rozdział 2.

Warunki naukowe i zawodowe.

§ 4. 1. Ubiegający się o uprawnienia mierniczego górniczego powinien przedstawić:

- 1) dyplom magistra inżyniera geodety górniczego lub równorzędny oraz zaświadczenie odbycia co najmniej dwuletniej praktyki w górniczej służbie mierniczo-geologicznej albo
- 2) dyplom magistra inżyniera geodety, magistra inżyniera górnika, magistra inżyniera geologa górniczego lub równorzędny oraz dowód złożenia w wyższej szkole technicznej egzaminów uzupełniających z geodezji górniczej w zakresie ustalonym dla magistrów inżynierów geodetów górniczych oraz zaświadczenie odbycia co najmniej trzyletniej praktyki w górniczej służbie mierniczo-geologicznej, albo
- 3) dyplom inżyniera geodety górniczego lub równorzędny oraz zaświadczenie odbycia co najmniej czteroletniej praktyki w górniczej służbie mierniczo-geologicznej, albo
- 4) dyplom inżyniera geodety, inżyniera górnika, inżyniera geologa górniczego lub równorzędny oraz dowód złożenia w wyższej szkole technicznej egzaminów uzupełniających z geodezji górniczej w zakresie ustalonym dla magistrów inżynierów geodetów górniczych oraz zaświadczenie odbycia co najmniej czteroletniej praktyki w górniczej służbie mierniczo-geologicznej.

2. Za praktykę w górniczej służbie mierniczo-geologicznej (ust. 1) uważa się pracę:

- 1) w komórkach miernictwa górniczego, mierniczo-geologicznych, przedsiębiorstwach górniczych, geologicznych i w innych specjalistycznych jednostkach wykonujących prace w zakresie miernictwa górniczego lub
- 2) w urzędach górniczych oraz w jednostkach nadrzędnych nad przedsiębiorstwami określonymi w pkt 1 na stanowiskach, do których zakresu działania należy rzeczowy nadzór nad działalnością komórek mierniczo-geologicznych, lub
- 3) w wyższym szkolnictwie górniczym i instytucjach naukowych na stanowiskach, do których zakresu działania należy stała praca w zakresie miernictwa górniczego.

3. Z wymienionych w ust. 1 okresów praktyki co najmniej połowa powinna przypadać na pracę w górniczej służbie mierniczo-geologicznej w podziemnych zakładach górniczych.

§ 5. 1. Ubiegający się o uprawnienia geologa górniczego powinien przedstawić:

- 1) dyplom magistra inżyniera geologa górniczego lub równorzędny oraz zaświadczenie odbycia co najmniej trzyletniej praktyki w górniczej służbie geologicznej albo
- 2) dyplom magistra geologii oraz dowód złożenia w wyższej szkole technicznej egzaminu uzupełniającego z geologii górniczej, geodezji górniczej, wiertnictwa i geologii górniczej w zakresie ustalonym dla magistrów inżynierów geologów górniczych oraz zaświadczenie odbycia co najmniej trzyletniej praktyki w górniczej służbie geologicznej, albo
- 3) dyplom magistra inżyniera geodety górniczego, magistra inżyniera górnika lub równorzędny oraz dowód złożenia

w wyższej szkole technicznej egzaminu uzupełniającego z geologii górniczej i hydrogeologii w zakresie ustalonym dla magistrów inżynierów geologów górniczych oraz zaświadczenie odbycia co najmniej czteroletniej praktyki w górniczej służbie geologicznej, albo

- 4) dyplom inżyniera geodety górniczego, inżyniera górnika lub równorzędny oraz dowód złożenia w wyższej szkole technicznej egzaminu uzupełniającego z geologii górniczej, hydrogeologii i wiertnictwa w zakresie ustalonym dla magistrów inżynierów geologów górniczych oraz zaświadczenie odbycia co najmniej pięcioletniej praktyki w górniczej służbie geologicznej, albo
- 5) dyplom inżyniera geologa górniczego lub równorzędny oraz zaświadczenie odbycia co najmniej czteroletniej praktyki w górniczej służbie geologicznej, albo
- 6) świadectwo technika geologa lub równorzędne oraz dowód złożenia w wyższej szkole technicznej egzaminu uzupełniającego z geologii górniczej, geodezji górniczej, hydrogeologii i wiertnictwa w zakresie ustalonym przez Wyższy Urząd Górniczy oraz zaświadczenie odbycia dziesięcioletniej praktyki w górniczej służbie geologicznej.

2. Za praktykę w górniczej służbie geologicznej (ust. 1) uważa się pracę:

- 1) w komórkach mierniczo-geologicznych lub geologicznych przedsiębiorstwach górniczych, geologicznych i w innych specjalistycznych jednostkach wykonujących prace w zakresie geologii górniczej albo
- 2) w urzędach górniczych oraz w jednostkach nadrzędnych nad przedsiębiorstwami i jednostkami określonymi w pkt 1 na stanowiskach, do których zakresu działania należy rzeczowy nadzór nad działalnością komórek mierniczo-geologicznych lub geologicznych, albo
- 3) w wyższym szkolnictwie górniczym i instytucjach naukowych na stanowiskach, do których zakresu działania należy stała praca w zakresie geologii górniczej.

3. Z wymienionych w ust. 1 okresów praktyki co najmniej połowa powinna przypadać na pracę w zakładach górniczych tej grupy, w której dana osoba ubiega się o uprawnienia geologa górniczego (§ 1 ust. 1 pkt 2).

§ 6. 1. Ubiegający się o uprawnienia asystenta mierniczego górniczego powinien przedstawić:

- 1) dyplom magistra inżyniera geodety górniczego lub równorzędny oraz zaświadczenie odbycia co najmniej rocznej praktyki w górniczej służbie mierniczo-geologicznej albo
- 2) dyplom magistra inżyniera geodety, magistra inżyniera górnika, magistra inżyniera geologa górniczego lub równorzędny oraz zaświadczenie odbycia co najmniej dwuletniej praktyki w górniczej służbie mierniczo-geologicznej, albo
- 3) dyplom inżyniera geodety górniczego lub równorzędny oraz zaświadczenie odbycia co najmniej dwuletniej praktyki w górniczej służbie mierniczo-geologicznej, albo
- 4) dyplom inżyniera geodety, inżyniera górnika, inżyniera geologa górniczego lub równorzędny oraz zaświadczenie odbycia co najmniej trzyletniej praktyki w górniczej służbie mierniczo-geologicznej, albo
- 5) świadectwo ukończenia średniej szkoły górniczej na wydziale mierniczym oraz zaświadczenie odbycia co najmniej pięcioletniej praktyki w górniczej służbie mierniczo-geologicznej, albo

6) świadectwo ukończenia średniej szkoły geodezyjnej oraz zaświadczenie odbycia co najmniej siedmioletniej praktyki w górniczej służbie mierniczo-geologicznej.

2. Z wymienionych w ust. 1 okresów praktyki dla osób mających wykonywać czynności asystenta mierniczego górniczego:

- 1) we wszystkich zakładach górniczych niezależnie od sposobu eksploatacji (§ 1 ust. 1 pkt 3 lit. a) co najmniej połowa okresu praktyki powinna przypadać na pracę w górniczej służbie mierniczo-geologicznej w podziemnych zakładach górniczych,
- 2) w odkrywkowych zakładach górniczych oraz w zakładach górniczych wydobywających kopaliny w stanie płynnym i gazowym sposobem otworów wiertniczych lub z innych ujęć (§ 1 ust. 1 pkt 3 lit. b) co najmniej połowa okresu praktyki powinna przypadać na pracę w górniczej służbie mierniczo-geologicznej w tych zakładach.

Rozdział 3.

Egzaminy oraz zasady i tryb ich przeprowadzania.

§ 7. 1. Egzaminy dla osób ubiegających się o uprawnienia mierniczego górniczego, geologa górniczego i asystenta mierniczego górniczego przeprowadza komisja egzaminacyjna przy Wyższym Urzędzie Górniczym.

2. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi: przewodniczący, zastępca przewodniczącego i członkowie, powołani na okres trzech lat przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego spośród specjalistów z zakresu miernictwa górniczego, prawa górniczego oraz geologii górniczej i prawa geologicznego.

3. Dla kandydatów ubiegających się o uprawnienia geologa górniczego w skład komisji, o której mowa w ust. 2, wchodzi dodatkowo członkowie spośród osób wyznaczonych przez Prezesa Centralnego Urzędu Geologii.

4. Komisja egzaminacyjna egzaminuje w kompletach złożonych z 3—5 członków, wyznaczonych przez przewodniczącego komisji.

§ 8. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej.

§ 9. 1. Egzamin pisemny polega na opracowaniu praktycznego tematu ustalonego przez Wyższy Urząd Górniczy, uwzględniającego rodzaj uprawnień, o które ubiega się kandydat, oraz związanego w zasadzie z pracą kandydata w jego zakładzie pracy.

2. Rozmiar pracy powinien być tak określony, aby ubiegający się o uprawnienia mierniczego górniczego lub geologa górniczego mógł ją wykonać i opracować w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące, ubiegający się zaś o uprawnienia asystenta mierniczego górniczego w okresie czterech tygodni.

3. Praca powinna być wykonana pod nadzorem jednego z członków komisji egzaminacyjnej, wyznaczonego przez przewodniczącego komisji.

4. Komisja egzaminacyjna może zwolnić kandydata od egzaminu pisemnego w całości lub ograniczyć temat pracy pisemnej do niektórych zagadnień, jeżeli przedstawione przez kandydata prace zawodowe z zakresu miernictwa górniczego lub geologii górniczej zostały wykonane przez niego osobiście oraz zostały przez komisję uznane za wystarczające.

§ 10. Egzamin ustny, w zależności od uprawnień, o które ubiega się kandydat, powinien wykazać wiedzę kandydata

niezbędną do wykonywania czynności mierniczego górniczego, geologa górniczego lub asystenta mierniczego górniczego w zakresie przepisów prawa górniczego, prawa geologicznego oraz przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, których znajomość jest niezbędna w zakresie jego czynności.

§ 11. 1. Wyniki pracy pisemnej i egzaminu ustnego są oceniane większością głosów członków kompletu egzaminacyjnego. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

2. Wynik pracy pisemnej oraz egzaminu ustnego ocenia się jako „zadowalający” lub „niezadowalający” i uwidacznia w protokole komisji egzaminacyjnej.

§ 12. Osoba ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu wnosi opłatę egzaminacyjną w wysokości 400.— zł. Opłata ta nie podlega zwrotowi w razie nieusprawiedliwionego niestawienia się na egzamin lub odstąpienia od egzaminu.

§ 13. 1. Ubiegający się o uprawnienia mierniczego górniczego, geologa górniczego lub asystenta mierniczego górniczego powinien złożyć wniosek do Wyższego Urzędu Górniczego. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) oświadczenie o posiadaniu obywatelstwa polskiego,
- 2) życiorys,
- 3) dowód ukończenia wymaganych studiów,
- 4) zaświadczenie z odbycia praktyki zawodowej,
- 5) dowód wniesienia opłaty egzaminacyjnej.

2. Ubiegający się o zwolnienie z egzaminu pisemnego (§ 9 ust. 4) powinien ponadto złożyć odpisy swoich prac zawodowych, poświadczonych przez mierniczego górniczego lub geologa górniczego, pod którego nadzorem prace te zostały wykonane.

3. Zaświadczenie wymienione w ust. 1 pkt 4 powinno być podpisane przez mierniczego górniczego lub geologa górniczego.

§ 14. 1. Niewykonanie w oznaczonym terminie pracy pisemnej lub nieprzystąpienie do egzaminu ustnego bez uzasadnionej przyczyny uważa się za odstąpienie od egzaminu. Ponowne dopuszczenie do egzaminu może nastąpić po upływie trzech miesięcy.

2. Odstąpienie od egzaminu powoduje zwrot dokumentów.

§ 15. Jeżeli praca pisemna lub egzamin ustny zostały ocenione niezadowalająco, Wyższy Urząd Górniczy ustala termin, w którym kandydat może być dopuszczony do ponownego egzaminu. Termin ten powinien wynosić co najmniej 6 miesięcy, a jeżeli niezadowalająca ocena nastąpiła przy egzaminie ponownym — co najmniej 1 rok od powtórnego egzaminu.

Rozdział 4.

Przepisy wspólne i końcowe.

§ 16. 1. Profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni oraz docenci etatowi wykładający geodezję w zakresie geodezji górniczej w wyższych szkołach technicznych uzyskują uprawnienia mierniczego górniczego bez obowiązku złożenia egzaminu.

2. Profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni oraz docenci etatowi wykładający geologię z zakresu geologii górniczej w wyższych szkołach technicznych uzyskują uprawnienia geologa górniczego bez obowiązku złożenia egzaminu.

§ 17. 1. Osoby posiadające uprawnienia geologa górniczego w zakresie określonym w § 1 ust. 1 pkt 2 lit. b) i c) lub asystenta mierniczego górniczego w zakresie określonym w § 1 ust. 1 pkt 3 lit. b) mogą ubiegać się o uprawnienia do wykonywania czynności geologa górniczego w podziemnych zakładach górniczych (§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. a) oraz asystenta mierniczego górniczego we wszystkich zakładach górniczych niezależnie od sposobu eksploatacji złoża kopaliny (§ 1 ust. 1 pkt 3 lit. a):

- 1) po przedstawieniu dowodu odbycia dodatkowej praktyki w podziemnych zakładach górniczych, wynoszącej co najmniej połowę okresu praktyki określonej w § 5 ust. 1 i w § 6 ust. 1, oraz
- 2) po złożeniu przed komisją egzaminacyjną (§ 2 pkt 2) z wynikiem zadowalającym dodatkowego egzaminu ustnego.

2. Dodatkowy egzamin ustny powinien wykazać wiedzę kandydata w zakresie określonym w § 10 z uwzględnieniem specyfiki górnictwa podziemnego. Egzamin przeprowadza się w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 3.

§ 18. Osoby zatrudnione w przedsiębiorstwie górniczym lub podejmujące pracę w takim przedsiębiorstwie, a posiadające w dniu wejścia w życie przepisów rozporządzenia stwierdzone na podstawie art. 20 ustawy z dnia 16 listopada 1960 r. o prawie geologicznym (Dz. U. Nr 52, poz. 303) uprawnienia do sporządzania projektów badań i dokumentacji geologicznych w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż określonych kopaliny, jeżeli spełniają warunki ustalone w § 5 ust. 1 pkt 1—5, uzyskują stwierdzenie uprawnień geologa górniczego:

- 1) w odkrywkowych zakładach górniczych (§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. b) oraz w zakładach górniczych wydobywających kopaliny w stanie płynnym i gazowym sposobem otworów wiertniczych lub z innych ujęć (§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. c) — bez obowiązku złożenia egzaminu,
- 2) w podziemnych zakładach górniczych (§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. a) — po złożeniu egzaminu z przepisów prawa górniczego oraz z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, których znajomość jest niezbędna w zakresie jego czynności.

§ 19. Osoby, które przedstawiają świadectwo ukończenia średniej szkoły górniczej na wydziale górniczym oraz które wykonywały prace objęte zakresem czynności zawodowych asystenta mierniczego górniczego w okresie co najmniej 10 lat, mogą ubiegać się o dopuszczenie do egzaminu na asystenta mierniczego górniczego (§ 1 ust. 1 pkt 3) w okresie jednego roku licząc od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 20. 1. Osoby pełniące w dniu wejścia w życie rozporządzenia obowiązki geologa górniczego w przedsiębiorstwach górniczych lub zatrudnione w jednostkach nadrzędnych na stanowiskach, do których zakresu działania należy nadzór nad działalnością geologiczną przedsiębiorstw górniczych, mogą uzyskać uprawnienia geologa górniczego w grupie zakładów górniczych (§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. a), b) lub c), w której

odbyły praktykę w górniczej służbie geologicznej (§ 5 ust. 3), jeżeli:

- 1) złożą wnioszek o stwierdzenie uprawnień w terminie trzech miesięcy od daty wejścia w życie rozporządzenia,
- 2) przedstawią jeden z następujących dyplomów: magistra inżyniera lub inżyniera geologa górniczego, magistra inżyniera lub inżyniera geodety górniczego, magistra geologii, magistra inżyniera lub inżyniera górnika bądź jeden z dyplomów równorzędnych oraz dowód odbycia sześciolatek praktyki w górniczej służbie geologicznej (§ 5 ust. 2) oraz
- 3) złożą egzamin z przepisów prawa górniczego, geologicznego oraz z przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Osoby wymienione w ust. 1, a posiadające w dniu wejścia w życie rozporządzenia stwierdzone na podstawie art. 20 ustawy z dnia 16 listopada 1960 r. o prawie geologicznym (Dz. U. Nr 52, poz. 303) uprawnienia do sporządzania projektów badań i dokumentacji geologicznych w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż określonych kopaliny — uzyskują uprawnienia geologa górniczego odpowiadające ich praktyce w zakładach górniczych, na zasadach ustalonych w § 18 pkt 1 i 2, jeżeli przedstawią dyplom i dowód odbycia praktyki określone w ust. 1 oraz złożą wnioszek o stwierdzenie uprawnień w terminie określonym w ust. 1 pkt 1.

3. Osoby określone w ust. 1 i 2 mogą wykonywać czynności geologa górniczego w dotychczasowym zakresie do czasu załatwienia wniosku o stwierdzenie uprawnień przez Wyższy Urząd Górniczy.

§ 21. Wyższy Urząd Górniczy wydaje świadectwa stwierdzające uprawnienia do wykonywania czynności mierniczego górniczego, geologa górniczego lub asystenta mierniczego górniczego (§ 1 ust. 1).

§ 22. Uprawnienia mierniczego górniczego lub asystenta mierniczego górniczego uzyskane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują swoją moc i upoważniają do wykonywania czynności mierniczego górniczego lub asystenta mierniczego górniczego we wszystkich zakładach górniczych, niezależnie od sposobu eksploatacji złoża kopaliny.

§ 23. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz Ministrem Finansów określi wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej.

§ 24. Egzamin rozpoczęte przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zostaną przeprowadzone według dotychczasowych przepisów.

§ 25. Traci moc rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 stycznia 1958 r. w sprawie warunków uzyskania uprawnień do wykonywania czynności mierniczego górniczego lub asystenta mierniczego górniczego (Dz. U. Nr 6, poz. 18).

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz